

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

รูปแบบและกลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ตามธรรมชาติของ ผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง ในจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางสาวจันทร์จิรา ระหงษ์

ธันวาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง 1) ลักษณะส่วนบุคคล สถานภาพ เศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง ในจังหวัดเชียงใหม่ 2) รูปแบบการจัดรายการ วิทยุโทรทัศน์ที่ต้องการ 3) เทคนิคและกลวิธีดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละ รูปแบบ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์จากผู้ประกอบการอาชีพรับจ้างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 155 คน จากนั้นนำผลการศึกษามาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคม SPSS/PC⁺ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบการอาชีพรับจ้าง

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และมีอายุเฉลี่ย 30.90 ปี ส่วนใหญ่จบการ ศึกษาสูงกว่าภาคบังคับ มีรายได้เฉลี่ย 4,034.51 บาท/เดือน

ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่งรับชมโทรทัศน์ทุกวัน และใช้เวลาในการรับชมนาน 2-3 ชั่วโมง/ครั้ง และชมโทรทัศน์ที่บ้านมากที่สุด โดยเลือกชมรายการโทรทัศน์จากการสุ่มเลือกช่อง จนกว่าจะพบรายการที่น่าสนใจ ในวันปกติรับชมโทรทัศน์ในช่วงเวลา 19.00-20.00 น. มากที่สุด และช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ รับชมในช่วงเวลา 20.00-21.00 น. มากที่สุด

รูปแบบการจัดรายการโทรทัศน์ตามความต้องการ

รูปแบบรายการที่ผู้ให้ข้อมูลต้องการมากที่สุดคือ รายการข่าว รองลงมาได้แก่ รายการละคร และรายการเกมโชว์ ตามลำดับ

กลวิธีการดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์

สำหรับกลวิธีดำเนินเรื่องในการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 9 รายการ ผลการวิจัยพบว่า

1. รายการข่าว ผู้ให้ข้อมูลชอบชมข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มากที่สุด ต้องการผู้ประกาศข่าวชายและหญิง จำนวน 2 คน มีบุคลิกดี ยิ้มแย้มแจ่มใส น่าเชื่อถือ ข่าวที่ต้องการชมมากที่สุดคือ ข่าวกีฬา โดยมีลักษณะการนำเสนอหัวข้อข่าวด้วยภาพผู้ประกาศข่าวพร้อมกับภาพข่าวสั้น ใช้ฉากหลังเป็นวัสดุและภาพเรียบง่าย ลักษณะของข่าวที่ต้องการคือ ข่าวที่มีความสดทันต่อเหตุการณ์ และต้องการให้นำเสนอในช่วงเวลา 19.00–20.00 น. โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 31 – 60 นาที และจบด้วยสรุปข่าวสั้น

2. รายการเกมโชว์ รายการเกมโชว์ที่ผู้ให้ข้อมูลชอบชมคือรายการเกมเศรษฐี ผู้ให้ข้อมูลต้องการพิธีกรชายและหญิงที่มีอารมณ์ขัน พูดเสียงดังฟังชัด และแต่งกายตามแบบเฉพาะของรายการ โดยต้องการชมรายการเกมโชว์ประเภทที่ใช้ไหวพริบปฏิภาณ ออกอากาศเป็นลักษณะรายการสด ตอนเดียวจบ และออกอากาศวันอาทิตย์เวลา 13.00 – 14.00 น. ปัจจัยที่สำคัญของรายการคือ รูปแบบเกม

3. รายการสารคดี รายการสารคดีที่ผู้ให้ข้อมูลชอบชมมากที่สุดคือ รายการสำรวจโลกกับเนชั่นแนลจีโอกราฟิก โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ต้องการชมสารคดีประเภทชีวิตสัตว์มากที่สุด ต้องการเสียงบรรยายเป็นเสียงผู้ชาย ออกอากาศทุกวัน เวลา 21.00–22.00 น. และใช้ระยะเวลา 30 นาทีจบในตอน ปัจจัยสำคัญของรายการคือ เนื้อหาสาระ เทคนิคการดำเนินเรื่องที่ประทับใจได้แก่การใช้ภาษาที่ง่ายแก่ความเข้าใจ มีการรวบรวมเรียบเรียงข้อมูลประกอบเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ เปิดเรื่องด้วยการบรรยายและจบด้วยภาพประทับใจของตอนต่อไป

4. รายการเพลง รายการเพลงที่ผู้ให้ข้อมูลชื่นชอบมากที่สุดคือ รายการเกมสอตเพลงฮิต โดยผู้ให้ข้อมูลต้องการพิธีกรชายและหญิงจำนวน 2 คน แต่งกายสวยงามตามแฟชั่น มีความสามารถในการพูด และต้องมีความรู้เรื่องดนตรี / เพลง ต้องการให้ออกอากาศทุกวันเวลา 12.00–13.00 น. ใช้เวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง รายการเพลงที่ต้องการคือ เพลงไทยสากลที่มีรูปแบบการนำเสนอแบบมิวสิกวิดีโอ และต้องการให้มีช่วงรายงานพิเศษในวงการเพลง ช่วงสัมภาษณ์นักร้อง และการตอบคำถามชิงรางวัล ปัจจัยสำคัญของรายการเพลงนั้น คือ นักร้อง/เพลง

5. รายการภาพยนตร์ ผู้ให้ข้อมูลชอบชมรายการภาพยนตร์จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มากที่สุด โดยชอบภาพยนตร์ตะวันตก ในแนวบู๊แอ็คชั่นมากที่สุด และต้องการให้ออกอากาศวันเสาร์เวลา 22.00–23.00 น. ความยาว 2 ชั่วโมง มีโฆษณาและมีการวิจารณ์ภาพยนตร์ด้วย

6. รายการละคร ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ชอบชมรายการละครทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูลต้องการชมละครไทย แนวตลก ขำขัน เบาสมอง มากที่สุด และต้องเป็นละครที่สร้างจากบทประพันธ์ใหม่ นำเสนอแบบละครชุดหลายตอนจบ ออกอากาศทุกวัน เวลา 20.00 – 21.00 ปัจจัยสำคัญของรายการละครนั้นได้แก่ เนื้อเรื่อง / บทละคร

7. รายการกีฬา ผู้ให้ข้อมูลชอบชมการถ่ายทอดสดฟุตบอลมากที่สุด โดยต้องการพิธีกรและผู้บรรยายในรายการเป็นเพศชาย ที่มีความรู้ในเรื่องกีฬา มีความสามารถในการพูด และต้องการให้เปิดรายการด้วยภาพประทับใจของรายการ จบด้วยการสรุปภาพกีฬา ใช้เวลาในการนำเสนอ 1 ชั่วโมง ออกอากาศทุกวัน เวลา 21.00–22.00 น. และต้องการให้จัดช่องกีฬาโดยเฉพาะที่นำเสนอกีฬาหลายประเภทรวมกัน มีช่วงวิเคราะห์การแข่งขันกีฬาโดยผู้เชี่ยวชาญ ช่วงภาพกีฬาสนุกๆ และช่วงสัมภาษณ์นักกีฬา โดยปัจจัยสำคัญของรายการกีฬา คือ ความสนุกสนานของเกมกีฬา

8. รายการปณิณกะบันเทิง รายการปณิณกะบันเทิงที่ผู้ให้ข้อมูลชื่นชอบที่สุดนั้น คือ รายการทไวไลท์โชว์ โดยผู้ให้ข้อมูลต้องการพิธีกรชายและหญิงที่เป็นกันเองกับผู้ชม บุคลิกสนุกสนานร่าเริง จำนวน 2 คน ออกอากาศวันอาทิตย์ เวลา 22.00 – 23.00น. ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ถ่ายทำในห้องส่งและใช้ภาพหรือวัสดุสีสันสะดุดตามาประกอบฉาก ในรายการประกอบด้วยช่วงตลก และช่วงเจาะลึกเบื้องหลังเหตุการณ์ที่น่าสนใจ เปิดรายการด้วยลักษณะจุดเด่นในรายการและปิดรายการด้วยภาพประทับใจของตอนนั้น โดยความสำเร็จของรายการขึ้นอยู่กับพิธีกรและเนื้อหาสาระของรายการเป็นสำคัญ

9. รายการตลก รายการตลกที่ผู้ให้ข้อมูลชื่นชอบมากที่สุดคือ รายการก่อนบ่ายคลายเครียด โดยผู้ให้ข้อมูลต้องการให้ออกอากาศทุกวัน เวลา 12.00–13.00 น. ใช้ระยะเวลา 15–30 นาที ต้องการชมรายการตลกความคิดที่นำเสนอในรูปแบบละครตลกตอนเดียวจบ ความสำเร็จของรายการขึ้นอยู่กับมุขตลกมากที่สุด